

Sammanställning av telefonintervjuer med prenumeranter av Gotlands taltidning år 2013

Inledning

Gotlands Taltidning, är en taltidning som ges ut med ett nummer per vecka av Länsbiblioteket på Gotland. Programmet som ges ut har titeln *På tal om Gotland*. Taltidningen riktar sig till synskadade personer på Gotland och är kostnadsfri. Taltidningen, som utges på CD-skiva, innehåller sex olika spår; *Innehållsförteckning*, *Nyheter och telegram*, *Familjenyheter*, *Veckans talbokstips*, *Veckans samtal* (intervju med någon aktuell person), samt *Föreningsnytt* med annonser, evenemang och aktuell information från Region Gotland.

Antalet privatpersoner som prenumererar på Gotlands taltidning uppgår idag till ca 220 personer. Taltidningen skickas också till ett antal äldreboenden och samtliga bibliotek på Gotland. Dessutom lyssnar 70 personer lyssnar på taltidningen via internet.

Uppdrag och syfte

Jag har på uppdrag av Länsbiblioteket på Gotland under sommaren och hösten 2013 genomfört telefonintervjuer med privatpersoner som prenumererar på Gotlands taltidning. Syftet har varit att få reda på vad prenumeranterna anser om innehållet och kvalitén i Gotlands taltidning. Syftet har också varit att ta del av synpunkter och förslag gällande hur taltidningen kan utvecklas framöver. Intervjuer är konfidentiella och uppgifter om vem som lämnat vilka uppgifter får inte spridas av mig.

En sammanställning i rapportform som ger upplysningar om hur många prenumeranter som kontaktats, vilka väsentliga synpunkter på taltidningens innehåll som inkommit, samt vilka förslag till förbättringar som framförts ska enligt uppdragsgivarens instruktioner överlämnas då intervjuarbetet avslutats.

Ansvariga för uppdraget vid Länsbiblioteket på Gotland har varit länsbibliotekschef Elisabeth Stenberg-Lundin och Kerstin Simberg, chef vid Almedalsbiblioteket i Visby samt tillförordnad kulturchef i Region Gotland. Uppdraget har utformats och utförts i kontinuerligt samarbete med Thommy Bernquist, redaktionschef för Gotlands Taltidning.

Metod

Ett register över samtliga prenumeranter på Gotlands taltidning har erhållits från redaktionen. Telefonnummer till prenumeranter saknas i medlemsregistret. Nummer till samtliga privatpersoner som använder taltidningen har därför fått sökas på Internet. Synskadades förening på Gotland har bistått med telefonnummer till medlemmar vars nummer inte kunnat hittas på Internet.

Jag har vid minst ett tillfälle ringt upp samtliga prenumeranter till vilka ett telefonnummer kunnat hittas. Fyra intervjufrågor som skrivits av Thommy Bernquist har använts som utgångsläge vid intervjuer. Frågorna är som följer:

1. Vad betyder tidningen för dig?
2. Vad vill du att tidningen ska innehålla?

3. *Vad vill du ha mer / mindre av? (Lokala nyheter, riksnyheter, familjenyheter, samhällsinformation, information för synskadade, reportage, intervjuer)*
4. *Vad av det som finns i tidningen i dag intresserar dig inte?*

Uppdragsgivarens instruktioner har varit att intervjufrågorna främst ska betraktas som ett utgångsläge för att få en allmän bild av hur prenumeranterna upplever taltidningen. I den mån prenumeranterna själv gett den information som intervjufrågorna syftat till att ge, utan att dessa i förväg ställts av mig, så har frågorna inte ställts. Oftast har endast fråga nr 1 behövt ställas.

Inkomna svar och synpunkter och synpunkter har antecknats för hand av mig under pågående intervju och har renskrivits omedelbart efter avslutat intervju.

En utmaning i intervjuarbetet har varit att klargöra dels att jag inte är en telefonförsäljare som snabbt bör avvisas och vidare att de intervjuer jag gör enbart handlar om Gotlands taltidning och inte den taltidning som Gotlands Media ger ut. Ibland har jag i början av en intervju kommit fram till att en person tror att det är Gotland Medias taltidning intervjun handlar om. Ibland har dock intervjun i princip varit slutförd före detta framkommit. Ett visst mörkertal där denna missuppfattning inte upptäckts kan sannolikt finnas bland de intervjuer som genomförts.

Resultat

Telefonnummer har inte gått att hitta till 66 av 223 prenumeranter. Totalt 56 personer har inte svarat. Av de personer som svarat så har 36 personer av olika skäl valt att avstå från att delta i en intervju. Skälen är ofta, men inte alltid, åldersrelaterade. I flera fall har anhöriga eller hemtjänst svarat och meddelat att prenumeranten inte har möjlighet att delta i en enkätundersökning. Två personer har svarat genom att omedelbart kritisera taltidningens innehåll men har inte velat svara på några enkätfrågor eller ge förslag till förbättringar.

Totalt 65 intervjuer har kunnat genomföras där resultatet kan användas för att uppnå målsättningarna med enkätundersökningen. Samtliga av de personer som intervjuats har på olika sätt uttryckt att de anser att taltidningen är viktig för dem och att innehållet är bra. Främst äldre har ofta inlett med att säga något om hur det är att leva som synskadad och att taltidningen på olika sätt innebär en mycket viktig del i deras tillvaro, både enskilt och när det gäller att kunna känna sig delaktiga i samhället och i den sociala samvaron med anhöriga och andra synskadade.

Vid flertalet av intervjuerna har intervjufrågorna inte behövt användas utan har besvarats ändå i löpande ordalag. Det har varit vanligt att personer utöver att ge uttryck för att de anser att taltidningen är bra och kanske nämna något spår som de uppskattar särskilt, inte ansett sig ha några fler synpunkter att ge. Samtliga spår har av olika personer omnämnts som särskilt uppskattade och intressanta att lyssna till. Det finns samtidigt synpunkter om samtliga spår som gäller att dessa bör minska i omfattning eller att de bör utökas; olika uppfattningar står alltså i ett motsatsförhållande till varandra. Vad gäller flertalet av de åsikter där rakt motsatta uppfattningar framförs så är det svårt att hitta en tendens att den ena uppfattningen skulle vara avsevärt vanligare än den andra. Det ska också sägas att flertalet som exempelvis kan ha sagt något i stil med "det kunde vara mindre lokala nyheter" uttrycker sig mycket försiktigt och samtidigt ofta är noga med att lägga till "det finns ju dem som vill lyssna på sådant också och man behöver ju inte lyssna på alla spår." Inte minst spåret som handlar om familjenyheter har

relativt ofta omnämnts med olika motsatta uppfattningar. Ett par åsikter är dock återkommande. De intervjuer som Thommy Bernquist genomför med olika aktuella personer omnämns ofta som särskilt uppskattade. Vidare anser flera personer att det är för mycket deckare som recenseras och att man gärna hade sett en större variation vad gäller vilka typer av böcker som recenseras.

Omkring 15 personer har haft egna förslag om vad som kan förändras i taltidningen. En synpunkt som återkommit flera gånger är att Region Gotland behöver bli bättre på att använda taltidningen för att informera om åtgärder eller förändringar i stadsmiljön som är av väsentlig betydelse för synskadade. Hit hör exempelvis fysiska åtgärder i trafikmiljön, så som avstängda gator, men också information om olika kampanjer som sätts upp av Regionen på vårdcentraler. Flera personer uttrycker att Regionens brist på information till synskadade i detta avseende är allvarlig och poängterar att Gotlands taltidning är Regions Gotlands egen taltidning och bör användas till att nå ut med information från Regionen. Jag har samtidigt flera gånger fått höra att frågan om information från Regionen i taltidningen varit ett krav från synskadade vid flera tillfällen, men att Tekniska förvaltningen ska ha svarat att det inte finns resurser till detta.

Övriga förslag och synpunkter som inkommit återges här. Jag har i möjligaste mån försökt att återge de synpunkter som framförts så ordagrant som möjligt. Där samma åsikt framförts av flera personer så har jag slagit ihop olika citat till en text.

Det kunde vara lite fler boktips, gärna om nya ljudböcker.

Det vore bra om det inte var så mycket avbrott i utgivningen utan att taltidningen verkligen kunde utkomma varje vecka. Detta gäller särskilt under sommarhalvåret. Då händer så mycket på Gotland, men vi synskadade har ju svårt att få veta detta eftersom tidningen inte utkommer.

Det vore bra om man kunde få veta TV-programmet. Det går ju inte att läsa upp hela veckans program, men kanske kunde man läsa upp fredagens och lördagens program?

Det kunde vara mer handikappidrott. I GA och GT så dröjer ofta resultaten och i Gotlands taltidning finns dem inte med alls.

Annonser kunde gärna få vara med, de finns varken i GA och GT:s taltidning eller i Gotlands taltidning. En del av oss som är synskadade ”sysslar ju med sådant som man inte ska göra när man är synskadad”, vi är egna företagare och där är annonser viktiga.

Det kunde gärna få finnas med en del reseskildringar om djur, natur och kultur på andra platser.

Jag lyssnar mest på spår 6. Intervjuerna är bra, men spåret kunde gärna delas upp, det är lite för mycket. Missar man något så får man börja om. Telenummer kunde också gärna få ett eget spår.

Det kunde vara mindre recensioner av deckare och mer om andra teman, exempelvis ”Försvunnen värld” (Hageman) som handlar om utgrävningarna vid E4 i Uppland.

Det kunde vara mer kultur i taltidningen. Varför inte en dagens dikt?

När taltidningen kom på band så fanns det 15 minuter som handlade om historia, t ex någon person som gjort mycket för Gotland under sitt liv. Det handlade om månfärder och järnvägen under 1800-talet. Sådant kan ju vanligt folk läsa men inte vi.

Kanske kunde man strukturera upp talbokstipsen mer så att man kan välja vad man vill lyssna på. Man kunde berätta om böcker med olika teman, kanske på olika spår, t e x ett spår för historia.

Det är för lite tid mellan första och andra uppräkningsen av telefonnummer för att man ska hinna med att anteckna.

Man kunde gärna ha en större variation vad gäller den musik som spelas i början av skivan, "ginglar".

Det kunde gärna få vara mer om förändringar i Visby, inte bara om sådant som är direkt hindrande. Till exempel, hur ser Visby strand ut? Vilka växter blommar i Botan just nu?

Jag saknar kulturutbudet i taltidningen. Det kunde gärna vara mer om teater och film som visas på hela Gotland, inte bara i Visby. Svenska filmer kan ju även synskadade ta del av.

Det är stark musik mellan inslagen, men jag har lärt mig at hantera detta.

Ett par frågor har framförts under arbetets gång som jag anser det viktigt att omnämna. En fråga rör om inte taltidningen i större utsträckning än idag skulle kunna komma andra handikappade till del än synskadade? En annan, återkommande, fråga är om resultatet av denna undersökning ska presenteras för Synskadades förening på Gotland.

Sammanfattningsvis kan sägas att intresset för att delta i en intervju om Gotlands taltidning har varit stort. Tidningen är utan tvekan en uppskattad och en viktig del av vardagen för synskadade på Gotland. En fortsatt kontinuerlig utveckling av Gotlands taltidning framstår som särskilt betydelsefull för de synskadades möjlighet att känna sig inte bara informerade utan också delaktiga i de förändringar som sker i samhället.

Visby 2 oktober 2013

Nils-Erik Norrby

Fältgatan 73
621 38 Visby
0498 278442
sydvenska.eko@gmail.com

Bilaga 1.
Citat om taltidningen.

Bilaga 1. Citat om taltidningen.

Jag har valt ut ett tiotal citat från intervjuer med 10 av de 65 prenumeranter av Gotlands taltidning som intervjuats av mig gällande vilken betydelse taltidningen har för dem och hur de ser på innehållet i taltidningen. Min ambition är att urvalet av citat ska belysa olika tankar och synpunkter om taltidningens betydelse och innehåll.

”Tidningen betyder mycket för mig. Jag vill inte vara utan den. Den tar upp lite av varje och det är en bra blandning. Tidningen kan ju inte rymma allt, men blandningen är bra, särskilt föreningsnytt är bra att få.”

”Jag är ju blind, det är helt svart, så då kan du ju förstå vad tidningen betyder för mig.”

”Jag har ingen daglig tidning längre och det har jag ju alltid haft, men det gick ju inte längre. För mig betyder taltidningen att jag kan följa med i samhällsutvecklingen och att jag kan bilda mig en uppfattning i olika frågor.”

”Det är dåligt med information från regionen om avstängda vägar och sådant som är viktigt för oss att få reda på. De har sagt att de inte har tid att informera om sådant men om man jämför kostnaden för ett lårbensbrott så borde det inte vara så dyrt.”

”Tidningen är utmärkt, så bra, så bra, tack ska ni ha! Tidningen betyder så mycket när man inte kan läsa och man är äldre och har tid.”

”Den är bra. Den är väldigt bra. Man får reda på lite av varje. Om det är mycket som händer och man inte hinner med att lyssna på dagstidningen så får man en bra sammanfattning av vad som hänt under veckan. Intervjuerna är intressanta. Tommy har en trevlig röst som fångslar en.”

”Jag har bara ledsyn. Man får ett koncentrat av gotländska nyheter. Om jag har något annat i spelaren när jag får den så tar jag ut detta direkt och sätter i den (taltidningen) istället. Det kunde gärna vara lite mer av gotländska nyheter, det andra hör man ju i radio. Födslar och dödslar bryr jag mig inte så mycket om, jag har hunnit fylla 90 och då är det ju inte så många namn man känner igen, men det finns ju dem som lyssnar på detta. Det är mycket som ska rymmas på 1,5 timmar. Intervjuerna är trivsamma att lyssna till.”

”Den betyder mycket. Det var som att öppna något ljust när man fick veta att synen var så dålig och man fick veta att den fanns. Man får reda på nyheter och kan följa med bättre i det man hör i radio. Det är bra intervjuer och man får lära känna olika personer på ett annat sätt.”

”Jag är väldigt nöjd med taltidningen. Man får reda på lite av varje som händer här på Gotland. Det är bra att få reda på sådant som är dagsaktuellt, särskilt födslar och dödslar.”

”Det är en mycket trevlig tidning, jag går ut och hämtar den i brevlådan så fort posten har kommit. Jag skulle sakna den om den inte kom. Jag är nöjd med innehållet och har inget att erinra. Jag har en läsapparat men man hinner ju inte med att läsa så mycket med den.”